

รายงานผลการดำเนินการตามโครงการฝึกอบรมและศึกษาดูงาน
เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรสำหรับผู้บริหาร สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
พนักงานส่วนตำบล ลูกจ้างประจำ พนักงานจ้าง และผู้นำชุมชน
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านยาง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓

ระหว่างวันที่ ๒๘ - ๓๑ มกราคม ๒๕๖๓

ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านยาง
และศึกษาดูงานในพื้นที่จังหวัดตราด และจังหวัดจันทบุรี

สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านยาง

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านยาง อำเภอพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์

รายงานผล

โครงการฝึกอบรมและศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรสำหรับผู้บริหาร
สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานส่วนตำบล ลูกจ้างประจำ พนักงานจ้างและผู้นำชุมชน
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านยาง อำเภอพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓

เมื่อวันที่ ๒๘ - ๓๑ มกราคม ๒๕๖๓

เพื่อเป็นการพัฒนาความรู้ เพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานส่วนตำบล ลูกจ้างประจำ พนักงานจ้าง ผู้นำชุมชน ผู้นำกลุ่มแม่บ้านและกลุ่มอาชีพ โดยการจัดในรูปแบบกิจกรรมมีการฝึกอบรมให้ความรู้ และศึกษาดูงานนอกสถานที่ นับว่าเป็นอีกกระบวนการหนึ่งของการพัฒนาบุคลากรที่จะช่วยให้บุคลากรได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้ สร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างบุคลากรภายในองค์กรและบุคลากรภายนอกที่มีรูปแบบการบริหารงานที่ประสบความสำเร็จ เพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และพัฒนาระบบแนวคิดสำหรับการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งเป็นการรวมกลุ่มบุคลากรแต่ละกองให้มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีเกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน สามารถอยู่ร่วมกัน และทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข การพัฒนาบุคลากรนับว่าเป็นสิ่งสำคัญ ในอันที่จะขับเคลื่อนให้บุคลากรมีความพร้อมในด้านศักยภาพทางความคิด การปฏิบัติงานที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น จึงได้จัดโครงการดังกล่าวขึ้น

ขั้นตอนและผลการดำเนินการตามโครงการ

ที่	กิจกรรม	ผลการดำเนินงาน
๑	จัดทำโครงการเพื่อขออนุมัติจากผู้บริหารท้องถิ่น	
๒	จัดทำทำบันทึกขออนุมัติดำเนินการตามโครงการ	
๓	จัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์วิทยากรให้ความรู้	
๔	จัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์สถานที่ศึกษาดูงาน	
๕	จัดทำหนังสือขออนุญาตนายอำเภอพุทไธสง ให้ผู้บริหารและประธานสภาเดินทางไปราชการ	
๖	จัดทำคำสั่งเดินทางไปราชการ	
๗	จัดทำบันทึกขออนุมัติยืมเงิน	
๘	ดำเนินการตามโครงการ	
๙	จัดทำบันทึกส่งใช้เงินยืมตามโครงการ	
๑๐	รายงานผลการศึกษาดูงานตามโครงการ	

ผลที่ได้รับ

๑. ผู้เข้ารับการอบรม มีความรู้ความเข้าใจ มีจิตสำนึก ทศนคติที่ดีในการปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ปฏิบัติงานได้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น
๒. ผู้เข้ารับการอบรม สามารถนำความรู้ ประสบการณ์ที่ได้รับจากการฝึกอบรมและศึกษาดูงานไปประยุกต์ใช้ในพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย อำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง
๓. ผู้เข้ารับการอบรมได้รับประสบการณ์ เข้าใจระเบียบกฎหมายท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น สามารถนำมาปรับใช้ในการปฏิบัติหน้าที่และการให้บริการประชาชนในพื้นที่ได้
๔. ผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำความรู้ ประสบการณ์ที่ได้รับไปปรับใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างยั่งยืนและสอดคล้องตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๕. ผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะและสิ่งปฏิกูล ไปใช้ในการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน ลดปริมาณขยะและสิ่งปฏิกูลในชุมชน สร้างอาชีพก่อให้เกิดรายได้ในชุมชนเพิ่มมากขึ้น
๖. คณะผู้บริหาร สมาชิกสภา อบต. พนักงานส่วนตำบล ลูกจ้างประจำ พนักงานจ้าง ผู้นำชุมชน ผู้นำกลุ่มแม่บ้านและกลุ่มอาชีพ มีความสัมพันธ์ที่ดี ให้ความร่วมมือแบบบูรณาการในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนารองคการบริหารส่วนตำบลบ้านยาง

การประเมินผล “โครงการฝึกอบรมและศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรสำหรับผู้บริหาร สมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานส่วนตำบล ลูกจ้างประจำ พนักงานจ้าง ผู้นำชุมชน ผู้นำกลุ่มแม่บ้านและกลุ่มอาชีพ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓” เมื่อวันที่ ๒๘ - ๓๑ มกราคม ๒๕๖๓ ได้จัดทำแบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อสอบถามผู้เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๑๐๐ คน แยกเป็น

๑. เพศ : เพศชายจำนวน ๗๑ คน เพศหญิงจำนวน ๒๙ คน
๒. สถานภาพ : - ผู้บริหาร/สมาชิกสภาท้องถิ่น จำนวน ๒๔ คน
- พนักงานส่วนตำบล ลูกจ้างประจำ พนักงานจ้าง จำนวน ๓๗ คน
- ผู้นำชุมชน ผู้นำกลุ่มแม่บ้าน/กลุ่มอาชีพ ประชาชนทั่วไป จำนวน ๓๙ คน

สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นหรือความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการสรุปได้ดังนี้

ระดับคะแนนค่าเฉลี่ย ๑.๐๐-๑.๕๐ ระดับความคิดเห็น น้อยที่สุด

ระดับคะแนนค่าเฉลี่ย ๑.๕๑-๒.๕๐ ระดับความคิดเห็น น้อย

ระดับคะแนนค่าเฉลี่ย ๒.๕๑-๓.๕๐ ระดับความคิดเห็น ปานกลาง

ระดับคะแนนค่าเฉลี่ย ๓.๕๑-๔.๕๐ ระดับความคิดเห็น มาก

ระดับคะแนนค่าเฉลี่ย ๔.๕๑-๕.๐๐ ระดับความคิดเห็น มากที่สุด

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ยระดับ	ผลลัพธ์
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
ด้านการบริหารจัดการ								
๑	เนื้อหาการฝึกอบรมตรงกับวัตถุประสงค์	๕๕	๓๙	๖	๐	๐	๔.๔๙	มาก
๒	ระยะเวลาในการฝึกอบรมเหมาะสม	๔๙	๔๗	๔	๐	๐	๔.๔๕	มาก
๓	รูปแบบและวิธีการฝึกอบรมเหมาะสม	๕๗	๔๐	๓	๐	๐	๔.๕๔	มากที่สุด
๔	คุณภาพของเอกสารประกอบการฝึกอบรม	๕๐	๔๗	๓	๐	๐	๔.๔๗	มาก
๕	การให้บริการของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ	๕๓	๔๓	๔	๐	๐	๔.๔๙	มาก
ด้านสถานที่								
๖	ความเหมาะสมของขนาดห้องบรรยายกับจำนวนผู้เข้ารับการอบรม	๕๕	๔๒	๓	๐	๐	๔.๕๒	มากที่สุด
๗	โสตทัศนูปกรณ์	๕๐	๔๔	๖	๐	๐	๔.๔๔	มาก
๘	ความเหมาะสมของรูปแบบการจัดที่นั่ง	๔๙	๔๖	๕	๐	๐	๔.๔๔	มาก
๙	คุณภาพของอาหาร อาหารว่างและเครื่องดื่ม	๕๗	๓๙	๔	๐	๐	๔.๕๓	มากที่สุด
ด้านวิทยากร								
๑๐	เป็นผู้มีคุณวุฒิ ความรู้ ความสามารถตรงกับเนื้อหาที่บรรยาย	๕๓	๔๔	๓	๐	๐	๔.๕๐	มาก
๑๑	ความสามารถในการถ่ายทอด การสื่อสาร	๕๐	๔๗	๑	๒	๐	๔.๔๕	มาก
ผู้เข้ารับการฝึกอบรม								
๑๒	จำนวนผู้เข้ารับการอบรมเหมาะสม	๕๐	๔๗	๓	๐	๐	๔.๔๗	มาก
๑๓	ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เข้าร่วมในกิจกรรม	๕๐	๔๗	๓	๐	๐	๔.๔๗	มาก
ภาพรวม								
๑๔	ความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมโดยรวม	๕๗	๔๑	๒	๐	๐	๔.๕๕	มากที่สุด

การบรรยาย เรื่อง การบริหารองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี โดย วิทยากรจากสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอพุทธไธสง

นางกฤษฎา พันธุ์ยุรา ท้องถิ่นอำเภอพุทธไธสง

ธรรมาภิบาลหรือการบริหารจัดการที่ดี เป็นประเด็นที่อยู่ในความสนใจของประชาชน โดยเฉพาะข้าราชการ และพนักงานบริษัทเอกชนเพราะธรรมาภิบาลเป็นการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตั้งมั่นอยู่บนหลักการบริหารงานที่เที่ยงธรรม สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ มีจิตสำนึกในการทำงาน มีความรับผิดชอบในสิ่งที่ได้กระทำ พร้อมตอบคำถามหรือตอบสนองต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและพร้อมรับผิดชอบ มีศีลธรรม จริยธรรมในการทำงาน การคำนึงถึงการมีส่วนร่วมในการรับรู้ ตัดสินใจ ดำเนินการและประเมินผล ตลอดจนร่วมรับผลจากการตัดสินใจร่วมกัน มีการส่งเสริมสภาพทางกาย และทำให้ความสำคัญกับกลุ่มต่างๆ รวมทั้งคนด้อยโอกาสตลอดจนการสร้างความเท่าเทียมกันทางสังคมในการรับโอกาสต่างๆ ที่ประชาชนถึงจะได้รับจากรัฐอีกด้วย ธรรมาภิบาลเป็นทั้งหลักการ กระบวนการและเป็นเป้าหมายไปในตัว การมีธรรมาภิบาลอาจนำมาสู่การมีประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ได้ในที่สุด และการมีประชาธิปไตยก็นำมาสู่การมีผลทางสังคมคือการมีการพัฒนาประเทศไปในทางที่สร้างความสงบสุขอย่างต่อเนื่องและสถาพร ตลอดจนนำมาสู่การแก้ปัญหาความขัดแย้งต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นได้โดยสันติวิธี

ธรรมาภิบาลคืออะไร

แนวคิดของ “การปกครอง” “การบริหารจัดการ” หรือ Governance ไม่ใช่เรื่องใหม่ แต่เป็นสิ่งที่มีความพร้อมกับการมีอารยธรรมของมนุษย์ ดังนั้น เราอาจให้ความหมายของ “การปกครอง” “การบริหารจัดการ” ว่าเป็นกระบวนการของการตัดสินใจและกระบวนการที่มีการนำผลของการตัดสินใจไปปฏิบัติ คำว่าการปกครองหรือการบริหารจัดการอาจถูกใช้ไปในหลายสถานะ เช่น ในเรื่องของการปกครองหรือการบริหารงานเอกชน การปกครองหรือการบริหารงานในระดับนานาชาติ ระดับชาติ หรือระดับท้องถิ่น

ธรรมาภิบาล ประกอบไปด้วยหลักการสำคัญหลายประการ แล้วแต่วัตถุประสงค์ขององค์กรที่นำมาใช้ หลักการที่มีผู้นำไปใช้เสมอคือ การมีส่วนร่วมของประชาชน การมุ่งฉันทามติ การมีสำนึกรับผิดชอบต่อความโปร่งใส การตอบสนอง ประสิทธิภาพและประสิทธิภาพ ความเท่าเทียมกันและการคำนึงถึงคนทุกกลุ่มหรือพหุภาคีและการปฏิบัติตามหลักนิติธรรม แต่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีนั้นได้ระบุไว้ ๖ หลักการ และกลายเป็นหลักการสำคัญที่มีการนำมาใช้ในประเทศไทยอย่างกว้างขวางอยู่ในปัจจุบันนี้ สำหรับประเทศไทยแล้วเนื่องจากได้มีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ พ.ศ.๒๕๔๖ ที่ให้ความสำคัญกับหลักการสำคัญ ๖ หลักการ ดังนี้

๑. ด้านหลักนิติธรรม Rule of Law

หลักการสำคัญอันเป็นสาระสำคัญของ “หลักนิติธรรม” ประกอบด้วย ๗ หลักการคือ หลักการแบ่งแยกอำนาจ หลักการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ หลักความชอบด้วยกฎหมายของฝ่ายตุลาการและฝ่ายปกครอง ความชอบด้วยกฎหมายในทางเนื้อหา หลักความเป็นอิสระของผู้พิพากษา หลัก “ไม่มีความผิดและไม่มีโทษโดยไม่มีกฎหมาย” และหลักความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญ

๑.๑ หลักการแบ่งแยกอำนาจเป็นพื้นฐานที่สำคัญของหลักนิติธรรม เพราะหลักการแบ่งแยกอำนาจเป็นหลักที่แสดงให้เห็นถึงการอยู่ร่วมกันของการแบ่งแยกอำนาจการตรวจสอบอำนาจ และการถ่วงดุลอำนาจ

๑.๒ หลักการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ หลักนิติธรรมมีความเกี่ยวข้องกับสิทธิในเสรีภาพของบุคคล และสิทธิในความเสมอภาค สิทธิทั้งสองประการดังกล่าวข้างต้นถือว่าเป็นพื้นฐานของ “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์” อันเป็นหลักการสำคัญตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

๑.๓ หลักความชอบด้วยกฎหมายของฝ่ายตุลาการและฝ่ายปกครอง การใช้กฎหมายของฝ่ายตุลาการหรือฝ่ายปกครองที่เป็นการจำกัดสิทธิของประชาชนที่มีผลมาจากกฎหมายที่ได้รับความเห็นชอบ จากตัวแทนของประชาชนโดย ฝ่ายตุลาการจะต้องไม่พิจารณาพิพากษาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ให้แตกต่างไปจาก บทบัญญัติของกฎหมาย ฝ่ายตุลาการมีความผูกพันที่ต้องใช้กฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน ฝ่ายตุลาการมีความผูกพันที่จะต้องใช้ดุลพินิจ โดยปราศจากข้อบกพร่อง

๑.๔ หลักความชอบด้วยกฎหมายในทางเนื้อหา เป็นหลักที่เรียกร้องให้ฝ่ายนิติบัญญัติหรือฝ่ายปกครองที่ออกกฎหมายลำดับรอง กำหนดหลักเกณฑ์ในทางกฎหมายให้เป็นไปตามหลักความแน่นอนของกฎหมาย หลักห้ามมิให้กฎหมายมีผลย้อนหลัง และหลักความพอสมควรแก่เหตุ

๑.๕ หลักความอิสระแก่ผู้พิพากษา ผู้พิพากษาสสามารถทำภาระหน้าที่ในทางตุลาการได้โดยปราศจากการแทรกแซงใดๆ โดยผู้พิพากษามีความผูกพันเฉพาะต่อกฎหมายและ ทำการพิจารณาพิพากษาภายใต้มนธรรมของตนเท่านั้น โดยวางอยู่บนพื้นฐานของความอิสระจาก ๓ ประการ กล่าวคือ ความอิสระจากคู่ความ ความอิสระจากรัฐ และความอิสระจากสังคม

๑.๖ หลัก “ไม่มีความผิด และไม่มีมีโทษโดยไม่มีกฎหมาย” เมื่อไม่มีข้อบัญญัติทางกฎหมายให้เป็นความผิดกับบุคคลนั้นๆมิได้

๑.๗ หลักความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนุญ หมายความว่า รัฐธรรมนุญได้รับการยอมรับให้เป็นกฎหมายที่อยู่ในลำดับที่สูงสุดในระบบกฎหมายของรัฐนั้น และหากกฎหมายที่อยู่ในลำดับที่ต่ำกว่าขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนุญกฎหมายดังกล่าวย่อมไม่มีผลบังคับ

๒. หลักด้านหลักคุณธรรม Ethics

ประกอบด้วยหลักการสำคัญ ๓ หลักการคือหน่วยงานปลอดการทุจริต หน่วยงานปลอดจากการทำผิดวินัยและหน่วยงานปลอดจากการทำผิดมาตรฐานวิชาชีพนิยมและจรรยาบรรณ องค์ประกอบของคุณธรรมหรือพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่ปลอดจากคอร์ปชั่น หรือมีคอร์ปชั่นน้อยลง คอร์ปชั่น การฉ้อราษฎร์บังหลวง หรือ corruption โดยรวมหมายถึง การทำให้เสียหาย การทำลาย หรือการละเมิดจริยธรรม ธรรมเนียมปฏิบัติและกฎหมาย สำหรับพิษภัยของคอร์ปชั่นได้สร้างความเสียหายและความเดือดร้อนและเป็นพฤติกรรมที่ส่งผลในทางลบต่อคุณธรรมของการบริหารจัดการอย่างร้ายแรง เมื่อพิจารณาเรื่องของคุณธรรมจึงควรพิจารณาเรื่องต่อไปนี้

๒.๑ องค์ประกอบของคุณธรรมหรือพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่ปลอดจากการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างจริงจังหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายน้อยลง

๒.๒ องค์ประกอบคุณธรรมหรือพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่ปลอดจากการปฏิบัติที่น้อยกว่าหรือไม่ดีเท่าที่กฎหมายกำหนดหรือปฏิบัติเช่นนั้นน้อยลง

๒.๓ องค์ประกอบคุณธรรมหรือพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่ปลอดจากการปฏิบัติที่มากกว่าที่กฎหมายกำหนดหรือปฏิบัติเช่นนั้นน้อยลง

๒.๔ องค์ประกอบคุณธรรมหรือพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่ปลอดจากการปฏิบัติตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย แต่ใช้วิธีการที่ผิดกฎหมายหรือปฏิบัติเช่นนั้นน้อยลง

สำหรับการที่หน่วยงานปลอดจากการทำผิดมาตรฐานวิชาชีพนิยมและจรรยาบรรณนั้นเป็นการกระทำผิดวิชาชีพนิยมได้แก่ พฤติกรรมที่สวนทางหรือขัดแย้งกับองค์ประกอบของวิชาชีพนิยมโดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นของการมีจรรยาบรรณวิชาชีพ และการประพฤติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ

๓. ด้านความโปร่งใส Transparency

ประกอบไปด้วยหลักการย่อย ๔ หลักการคือ หน่วยงานมีความโปร่งใสด้านโครงสร้าง หน่วยงานมีความโปร่งใสด้านการให้ทุน หน่วยงานมีความโปร่งใสด้านการให้โทษ หน่วยงานมีความโปร่งใสด้านการเปิดเผยข้อมูล

๓.๑ ความโปร่งใสด้านโครงสร้าง ประกอบด้วยพฤติกรรมต่อไปนี้

๑) มีการตรวจสอบภายในที่เข้มแข็ง เช่น มีคณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการสอบสวน เป็นต้น

๒) โปร่งใส เห็นระบบงานทั้งหมดได้อย่างชัดเจน

๓) ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม รับรู้การทำงาน

๔) มีเจ้าหน้าที่มาด้วยระบบคุณธรรมมีความสามารถสูงมาอยู่ใหม่มากขึ้น

๕) มีการตั้งกรรมการหรือหน่วยงานตรวจสอบขึ้นมาใหม่

๖) มีฝ่ายบัญชีที่เข้มแข็ง

๓.๒ ความโปร่งใสด้านให้ทุน ประกอบด้วยพฤติกรรมต่อไปนี้

๑) มีค่าตอบแทนพิเศษในการปฏิบัติงานเป็นผลสำเร็จ

๒) มีค่าตอบแทนเพิ่มสำหรับการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ

๓) มีค่าตอบแทนพิเศษให้กับเจ้าหน้าที่ที่ซื่อสัตย์

๔) มีมาตรฐานเงินเดือนสูงพอเพียงกับค่าใช้จ่าย

๓.๓ ความโปร่งใสด้านการให้โทษ ประกอบด้วยพฤติกรรมต่อไปนี้

๑) มีระบบการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ

๒) มีวิธีการพิจารณาลงโทษผู้ทำผิดอย่างยุติธรรม

๓) มีการลงโทษจริงจัง หนักเบาตามเหตุแห่งการกระทำผิด

๔) มีระบบการฟ้องร้องผู้กระทำผิดที่มีประสิทธิภาพ

๕) หัวหน้างานลงโทษผู้ทุจริตอย่างจริงจัง

๖) มีการปรามผู้ส่อทุจริตให้เลิกความพยายามทุจริต

๗) มีกระบวนการยุติธรรมที่รวดเร็ว

๓.๔ ความโปร่งใสด้านการเปิดเผย ประกอบด้วยพฤติกรรมต่อไปนี้

๑) ประชาชนได้เข้ามารับรู้ การทำงานของคณะกรรมการตรวจสอบ

๒) ประชาชนและสื่อมวลชนมีส่วนร่วมในการจัดซื้อจัดหา การให้สัมปทานการออก

กฎระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ

๓) ประชาชน สื่อมวลชน และองค์กรพัฒนาเอกชน ได้มีโอกาสควบคุมฝ่ายบริหาร

โดยวิธีการต่างๆ มากขึ้น

๔) มีการใช้กลุ่มวิชาชีพภายนอก เข้ามาร่วมตรวจสอบ

๔. หลักการมีส่วนร่วม Participation

การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกระบวนการซึ่งประชาชน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีโอกาสแสดงทัศนะและเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่มีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน รวมทั้งมีการนำความคิดเห็นดังกล่าวไปประกอบการพิจารณากำหนดนโยบาย และการตัดสินใจของรัฐ การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกระบวนการสื่อสารในระบบเปิด กล่าวคือ เป็นการสื่อสารสองทาง ทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ซึ่งประกอบไปด้วยการแบ่งสรรข้อมูลร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และเป็นการเสริมสร้างความสามัคคีในสังคม

ระดับการให้ข้อมูล เป็นระดับต่ำสุดและเป็นวิธีการที่ง่ายที่สุดของการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้วางแผนโครงการกับประชาชน เพื่อให้ข้อมูลแก่ประชาชนเกี่ยวกับการตัดสินใจของผู้วางแผนโครงการ และยังเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นหรือเข้ามาเกี่ยวข้องใดๆ เช่น การแถลงข่าว การแจกข่าว การแสดงนิทรรศการ และการทำหนังสือพิมพ์ให้ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ

หลักการมีส่วนร่วมประกอบไปด้วยหลักการสำคัญ ๔ หลักการคือ

๔.๑ ระดับการให้ข้อมูล เป็นระดับต่ำที่สุดและเป็นวิธีการที่ง่ายที่สุดของการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้วางแผนโครงการกับประชาชน เพื่อให้ข้อมูลแก่ประชาชนเกี่ยวกับการตัดสินใจของผู้วางแผนโครงการ และยังเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นหรือเข้ามาเกี่ยวข้องใดๆ เช่น การแถลงข่าว การแจกข่าว การแสดงนิทรรศการ และการทำหนังสือพิมพ์ให้ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ

๔.๒ ระดับการเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน เป็นระดับขั้นที่สูงกว่าระดับแรก กล่าวคือผู้วางแผนโครงการเชิญชวนให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นเพื่อให้ได้ข้อมูลมากขึ้น และประเด็นในการประเมินข้อดีข้อเสียชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการริเริ่มโครงการต่างๆ และการบรรยายให้ประชาชนฟังเกี่ยวกับโครงการต่างๆ แล้วขอความคิดเห็นจากผู้ฟัง รวมไปถึงการร่วมปรึกษาหารือ เป็นต้น

๔.๓ ระดับการวางแผนร่วมกัน และการตัดสินใจ เป็นระดับขั้นที่สูงกว่าการปรึกษาหารือ กล่าวคือ เป็นเรื่องการมีส่วนร่วมที่มีขอบเขตกว้างมากขึ้น มีความรับผิดชอบร่วมกันในการตัดสินใจ และวางแผนเตรียมโครงการ และเตรียมรับผลที่จะเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ ระดับนี้มักใช้ในกรณีที่เป็นเรื่องซับซ้อนและมีข้อโต้แย้งมาก เช่น การใช้กลุ่มที่ปรึกษาซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง การใช้อนุญาโตตุลาการเพื่อแก้ปัญหาข้อขัดแย้ง และการเจรจาเพื่อหาทางประนีประนอมกัน เป็นต้น

๔.๔ ระดับการพัฒนาศักยภาพในการมีส่วนร่วม สร้างความเข้าใจให้กับสาธารณชน เป็นระดับขั้นที่สูงที่สุดของการมีส่วนร่วม คือเป็นระดับที่ผู้รับผิดชอบโครงการได้ตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ที่จะได้รับจากการมีส่วนร่วมของประชาชนและได้มีการพัฒนาสมรรถนะหรือขีดความสามารถในการมีส่วนร่วมของประชาชนให้มากขึ้นจนอยู่ในระดับที่สามารถมีส่วนร่วมได้อย่างเต็มที่ และเกิดประโยชน์สูงสุด

๕. หลักสำนึกรับผิดชอบ Accountability

มีความหมายกว้างกว่าความสามารถในการตอบคำถามหรืออธิบายเกี่ยวกับพฤติกรรมได้เท่านั้น ยังรวมถึงความรับผิดชอบในผลงาน หรือปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมทั้งการตอบสนองต่อความคาดหวังของสาธารณะ เป็นเรื่องของความพร้อมที่จะรับผิดชอบ ความพร้อมที่จะถูกตรวจสอบได้ โดยในแง่มุมมองของการปฏิบัติถือว่า สำนึกรับผิดชอบเป็นคุณสมบัติหรือทักษะที่บุคคลพึงแสดงออกเป็นเครื่องชี้ว่าได้ยอมรับในภารกิจที่ได้รับมอบหมายและนำไปปฏิบัติด้วยความรับผิดชอบ ประกอบด้วยหลักการย่อยดังนี้

๕.๑ การมีเป้าหมายที่ชัดเจน

การมีเป้าหมายชัดเจนเป็นสิ่งสำคัญสิ่งแรกของระบบสำนึกรับผิดชอบ กล่าวคือ องค์กรจะต้องทำการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ของการปฏิบัติภารกิจสร้างวัฒนธรรมใหม่ให้ชัดเจนว่าต้องการบรรลุอะไรและเมื่อไรที่ต้องการเห็นผลลัพธ์นั้น

๕.๒ ทุกคนเป็นเจ้าของร่วมกัน

จากเป้าหมายที่ได้กำหนดเอาไว้ ต้องประกาศให้ทุกคนได้รับรู้และเกิดความเข้าใจถึงสิ่งที่ต้องการบรรลุ และเงื่อนไขเวลาที่ต้องการให้เห็นผลงาน เปิดโอกาสให้ทุกคนได้เป็นเจ้าของโครงการสร้างวัฒนธรรมนี้ร่วมกัน เพื่อให้เกิดการประสานกำลังคนร่วมใจกันทำงาน เพื่อผลิตภาพโดยรวมขององค์กร

๕.๓ การปฏิบัติการอย่างมีประสิทธิภาพ

ความสำเร็จของการสร้างวัฒนธรรมสำนึกที่รับผิดชอบ อยู่ที่ความสามารถของหน่วยงานในการสื่อสาร สร้างความเข้าใจให้เกิดขึ้นในองค์กร ผู้บริหารให้ความสนับสนุน แนะนำ ทำการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพและมีการประสานงานร่วมมือกันทำงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ในองค์กร

๕.๔ การจัดการพฤติกรรมที่ไม่เอื้อการทำงานอย่างไม่หยุดยั้ง

ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงนับว่าเป็นเรื่องปกติและทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงมักจะมีการต่อต้านการเปลี่ยนแปลงเสมอ หน่วยงานต้องมีมาตรการในการจัดการกับพฤติกรรมต่อต้านการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเพื่อให้ทุกคนเกิดการยอมรับแนวความคิดและเทคโนโลยีใหม่ๆ

๕.๕ การมีแผนการสำรอง

ส่วนประกอบสำคัญขององค์กรที่มีลักษณะวัฒนธรรมสำนึกที่รับผิดชอบ ต้องมีการวางแผนฟื้นฟูที่สามารถสื่อสารให้ทุกคนในองค์กรได้ทราบและเข้าใจถึงแผน และนโยบายขององค์กร และที่สำคัญคือต้องมีการกระจายข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องสมบูรณ์อย่างเปิดเผย

๕.๖ การติดตามและประเมินผลการทำงาน

องค์กรจำเป็นต้องมีการติดตามและประเมินผลการทำงานเป็นระยะๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อตรวจสอบว่าผลงานนั้นเป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพงานที่กำหนดไว้หรือไม่ ผลงานที่พบว่ายังไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดต้องมีการดำเนินการแก้ไขในทันที ขณะที่ผลงานที่ได้มาตรฐานต้องได้รับการยอมรับยกย่องในองค์กร

๖. หลักความคุ้มค่า Value for Maney

หลักการนี้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนร่วมในการบริหารการจัดการและการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดสิ่งเหล่านี้เป็นผลในการปฏิบัติอันเกิดจากการใช้หลักธรรมาภิบาลนั่นเอง ประกอบด้วย

๖.๑ การประหยัด หมายถึง

๑. การทำงานและผลตอบแทนบุคลากรเป็นไปอย่างเหมาะสม
๒. การไม่มีความขัดแย้งเรื่องผลประโยชน์
๓. การมีผลผลิตหรือบริการได้มาตรฐาน
๔. การมีการตรวจสอบภายในและการจัดทำรายงานการเงิน
๕. การมีการใช้เงินอย่างมีประสิทธิภาพ

๖.๒ การใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด หมายถึง

๑. มีการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ
๒. มีการพัฒนาทรัพยากรบุคคล
๓. มีการใช้ผลตอบแทนตามผลงาน

๖.๓ ความสามารถในการแข่งขัน หมายถึง

๑. การมีนโยบาย แผน วิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมาย
๒. การมีการเน้นผลงานด้านบริการ
๓. การมีการประเมินผลการทำงาน
๔. ผู้บริหารระดับสูงมีสถานะผู้นำ

เมื่อมีหลักการที่เป็นแนวทางในการสร้างธรรมาภิบาลแล้ว หน่วยงานที่ต้องการใช้หลักการบริหารแนวใหม่ที่มุ่งสร้างธรรมาภิบาลสามารถประยุกต์ใช้ได้และวัดระดับการมีธรรมาภิบาลของหน่วยงานตนได้ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งจากผู้ให้บริการและผู้รับบริการ ตลอดจนรวบรวมข้อมูลที่มีอยู่แล้วในหน่วยงาน และสามารถแสดงผลให้เข้าใจได้ง่ายทำให้ผู้บริหารสามารถนำไปปรับปรุงแก้ไขการทำงานของหน่วยงานให้มีธรรมาภิบาลมากขึ้นได้

ทำอย่างไรธรรมาภิบาลจึงจะยั่งยืน

เพื่อให้องค์กรของรัฐ เอกชน และทุกๆ ส่วนนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ให้กว้างขวางและยั่งยืน จำเป็นต้องมีปัจจัยสำคัญหลายๆ ปัจจัย ที่นอกเหนือจากความตระหนักรู้ของบุคลากรในหน่วยงานและผู้บริหารแล้ว คือ ความต่อเนื่องหรือความยั่งยืนของการเป็นประชาธิปไตยและความมั่นคงของประเทศ (sustainability of democracy and national security) เพราะประชาธิปไตยค่อนข้างเป็นพลวัต เพราะมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา และตามการเปลี่ยนแปลงของสังคม และยังมีกรอบภัยคุกคามถึงความหมายที่แท้จริงอยู่อย่างกว้างขวาง แต่มิติที่สำคัญของประชาธิปไตยก็คือการแข่งขัน การมีส่วนร่วม และเสรีภาพในทางการเมือง การเป็นประชาธิปไตยและความยั่งยืนของประชาธิปไตย จึงเป็นสิ่งที่ช่วยทำให้การบริหารจัดการที่ดี หรือธรรมาภิบาลคงอยู่ได้ เนื่องจากตราบไต่ที่ไม่เป็นเผด็จการ ประชาชนย่อมมีโอกาสแสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย มีการตรวจสอบการดำเนินการของรัฐ ทำให้เกิดความโปร่งใส ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของรัฐและเอกชนตลอดหน่วยงานต่างๆ มีสำนึกรับผิดชอบ ประชาธิปไตยจึงมีข้อดี คือเป็นวิธีส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคคลกลุ่มต่างๆ เพื่อหาแนวทางแก้ไขความขัดแย้งแทนการใช้ความรุนแรง กระบวนการเป็นประชาธิปไตย นำมาสู่การส่งเสริมสันติวิธีในชาติ และระหว่างชาติได้ ประชาธิปไตยเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพ มีการลงคะแนนเสียงโดยเท่าเทียมกัน มีการสร้างความเข้าใจร่วมกัน มีการควบคุมทางนโยบาย ประชาธิปไตยนำมาสู่การหลีกเลี่ยงทรราช การมีสิทธิเสรีภาพ มีการแสดงความคิดเห็นของตนเอง มีความอิสระทางความคิด มีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ปกป้องความสนใจส่วนบุคคล มีความเท่าเทียมกันทางการเมืองและประชาธิปไตยแนวใหม่ นำมาสู่การแสวงหาเสรีภาพและความเจริญ และที่สำคัญกระบวนการประชาธิปไตย นำมาสู่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นการสร้างการเจริญเติบโตในด้านการสร้างความรับผิดชอบและสร้างปัญญา ขณะเดียวกันก็นำมาซึ่งแนวทางที่สำคัญที่สุดสำหรับประชาชนในการปกป้องและนำเสนอความสนใจของพวกเขา

การใช้กระบวนการประชาธิปไตยเพื่อผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางกฎหมาย การบริหารและทางสังคมตลอดจนการมีความเป็นธรรมมากขึ้นจัดเป็นเรื่องยาก แต่ก็เป็นที่เข้าใจกันว่า การเมืองแบบประชาธิปไตยทำให้เกิดนิติธรรม เป็นส่งเสริมเสรีภาพทางการเมืองและเสรีภาพของประชาชน เกิดการเลือกตั้งได้ผู้จะทำหน้าที่ในกระบวนการนิติบัญญัติได้อย่างเสรีและเป็นธรรม

ประชาธิปไตยเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดประการหนึ่งของการมีธรรมาภิบาล อันที่จริงแล้วธรรมาภิบาลและประชาธิปไตยเป็นสิ่งที่เกี่ยวพันกันอยู่ ประเทศใดที่มีได้เป็นประชาธิปไตย การมีธรรมาภิบาลเกิดขึ้นได้ยากยิ่งเพราะไม่มีปัจจัยสำคัญของการเป็นธรรมาภิบาล หรือไม่สามารที่จะเกิดขึ้นหรือทำให้เกิดขึ้นได้ อาทิ เช่น หลักของนิติธรรม นิติรัฐ ผู้มีอำนาจจะใช้กฎหมายเพื่อประโยชน์ของตนเองและพวกพ้องมากกว่าเพื่อประชาชนโดยรวม ทั้งนี้เพื่อให้คงความมีอำนาจของตนและพวกต่อไป กฎหมาย กฎระเบียบต่างๆ จึงเป็นไปเพื่อกำจัดฝ่ายตรงข้ามเสียมากกว่า

หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน จะเกิดขึ้นยากมากเพราะตราบไต่ที่ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นต่อการทำงานของภาครัฐ ตราบไต่ที่ผู้มีอำนาจสามารถทำงานได้ยากยิ่ง เพราะต้องคอยตอบคำถาม ต้องให้ข้อมูล ให้ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตลอดจนกลุ่มต่างๆ มาร่วมรับรู้ ตัดสินใจ และที่สำคัญหากใช้หลักการนี้มากๆ การมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง หรือถอดถอน อาจนำมาสู่การหลุดจากอำนาจได้

อนึ่งธรรมาภิบาลจะยั่งยืนต้องมีประชาธิปไตยที่ยั่งยืนและความยั่งยืนของประชาธิปไตยจะต้องมีประชาชนมีจิตสำนึกและพฤติกรรมในการเป็นประชาธิปไตย มีความเชื่อมั่นสถาบันประชาชนไทย มีประสิทธิภาพทางการเมืองของประเทศ มีทุนทางสังคมสูง มีการมีส่วนร่วมทางการเมืองสูง มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วม ผู้นำเป็นผู้แทนประชาชนอย่างแท้จริง มาจากการเลือกตั้งของประชาชน

ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.๒๕๔๖ มาตรา ๖ วิธีบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ได้แก่ การบริหารราชการเพื่อบรรลุเป้าหมายดังต่อไปนี้

(๑) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน (มาตรา ๗,๘)

การบริหารงานเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขของประชาชน มีเป้าหมายเพื่อให้เกิดความผาสุกและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน ความสงบสุขและปลอดภัยของสังคมส่วนรวม ตลอดจนประโยชน์สูงสุดของประเทศ ต้องดำเนินการโดยถือว่าประชาชนเป็นศูนย์กลางที่จะได้รับบริการจากรัฐ และมีแนวทางการบริหารราชการ ๕ ประการดังนี้

๑) กำหนดภารกิจสอดคล้องกับแนวนโยบายแห่งรัฐและคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา

๒) ซื่อสัตย์ สุจริต ตรวจสอบได้

๓) วิเคราะห์ผลดี ผลเสีย รับฟังความคิดเห็น ชี้แจงทำความเข้าใจก่อนดำเนินการ

๔) รับฟังความคิดเห็นและความพึงพอใจของสังคมโดยรวมและประชาชนเพื่อปรับปรุง

๕) แก้ไขปัญหา อุปสรรคโดยเร็ว

(๒) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ (มาตรา ๙-๑๙)

๑) มีการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ

๒) กำหนดขั้นตอน ระยะเวลา งบประมาณ เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจ ตัวชี้วัด

ความสำเร็จ

๓) ติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติราชการ

๔) แก้ไขปัญหาและบรรเทาผลกระทบหรือเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสม

- สามารถบูรณาการภารกิจร่วมกันได้

- ส่วนราชการต้องจัดทำแผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี โดยให้สอดคล้องกับแผน

บริหารราชการแผ่นดินของคณะรัฐมนตรี

- ส่วนราชการต้องจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีทุกปีงบประมาณ เพื่อ

ขอรับการจัดสรรงบประมาณ

(๓) มีประสิทธิภาพเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ (มาตรา ๒๐ - ๒๖)

- จัดทำบัญชีต้นทุนส่วนราชการ

- ประเมินความคุ้มค่า โดยคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ร่วมกับสำนักงบประมาณ

- จัดซื้อ จัดจ้าง โดยเปิดเผย เที่ยงธรรม คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม การจัดซื้อที่ วัตถุประสงค์ในการใช้เป็นที่ให้คำนึงถึงคุณภาพและการดูแลรักษาเป็นสำคัญ ให้กระทำได้โดยไม่ต้องถือราคาต่ำสุดการเสนอซื้อหรือจ้างเสมอไป

(๔) ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น (ลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน) (มาตรา ๒๗ - ๓๒)

- กระจายอำนาจการตัดสินใจ (มอบอำนาจ) เพื่อความสะดวก รวดเร็วในการบริการประชาชน

- ทำแผนภูมิ ขั้นตอน ระยะเวลาการดำเนินการติดไว้โดยเปิดเผย หรือผ่านระบบสารสนเทศ

- รับเรื่องราวต่างๆ ณ ศูนย์บริการร่วม

- จัดตั้งศูนย์บริการร่วม เพื่ออำนวยความสะดวกประชาชนในการติดต่อ สอบถาม ขอข้อมูล ขออนุญาต ขออนุมัติ

(๕) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันตามสถานการณ์ (มาตรา ๓๓ - ๓๖)

- ทบทวนความจำเป็นในภารกิจ

- สำรวจ ตรวจสอบ ทบทวนกฎระเบียบ ให้ทันสมัยสอดคล้องกับความจำเป็นทางเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ โดยคำนึงถึงความสะดวก รวดเร็ว และลดภาระของประชาชนเป็นสำคัญ

(๖) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวก ตอบสนองระยะเวลาความต้องการ (มาตรา ๓๗ - ๔๔)

- กำหนดระยะเวลาการบริการ โดยประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

- ตอบคำถามประชาชนหรือส่วนราชการอื่นได้ ภายใน ๑๕ วัน

- จัดทำระบบเครือข่ายสารสนเทศ เพื่อให้ผู้รับบริการติดต่อ สอบถามข้อมูล แสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติราชการ

(๗) มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ (มาตรา ๔๕ - ๔๙)

- จัดให้มีการประเมินผลในภาพรวม

- การประเมินผลต้องกระทำเป็นความลับและประโยชน์แห่งความสามัคคีของข้าราชการ

- ประโยชน์ในการบริหารงานบุคคล การประเมินให้คำนึงถึงผลการปฏิบัติงาน เฉพาะตัวข้าราชการผู้นั้น ในตำแหน่งที่ปฏิบัติ

การบรรยาย เรื่อง การบริหารจัดการขยะมูลฝอย การคัดแยกขยะ

โดย นายกิตติพัฒน์ ศรีบุญ นักวิชาการเกษตรชำนาญการ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านยาง

ขยะมูลฝอย คือ ของเหลือทิ้งจากการใช้สอยของมนุษย์ซึ่งเกิดจากกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวัน หากมีการคัดแยกก่อนทิ้งเพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ สิ่งเหล่านั้นจะถูกเรียกว่า “วัสดุเหลือใช้” เนื่องจากเรายังไม่ได้ทิ้งจึงยังไม่เป็นขยะ

ขยะมูลฝอยอาจก่อผลกระทบหากเราไม่ทำการคัดแยกมูลฝอยและจัดการมูลฝอยไม่เหมาะสม อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อตัวเราและผู้อื่นได้ ดังนี้

- ความสกปรก ไม่เป็นระเบียบ มูลฝอยที่ตกค้างจะสร้างความรำคาญให้แก่ผู้พักอาศัยในชุมชน ส่งกลิ่นเหม็น สกปรก ทำให้ชุมชนขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อย
- แหล่งเพาะพันธุ์เชื้อโรค มูลฝอยที่มีเศษอาหารหรือมูลฝอยอินทรีย์ปะปนและเหลือตกค้างไว้จะเป็นแหล่งเพาะพันธุ์เชื้อโรค อาจมีแมลงสาบ แมลงวันและหนู มากุ้ยเขี่ยและนำไปสู่การเกิดโรคต่าง ๆ
- สารพิษปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อม มูลฝอยอันตรายบางอย่าง เช่น ถ่านไฟฉาย หลอดไฟ ซึ่งมีสารโลหะหนักบรรจุอยู่ในผลิตภัณฑ์ หากปนเปื้อนสู่ดินและน้ำ จะส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศและเข้าสู่ห่วงโซ่อาหาร ซึ่งเป็นอันตรายต่อสุขภาพของเรา
- แหล่งน้ำเน่าเสีย หากมูลฝอยอินทรีย์ถูกทิ้งหรือปนเปื้อนลงในแหล่งน้ำ จะถูกจุลินทรีย์ในน้ำย่อยสลายโดยใช้ออกซิเจน ทำให้ออกซิเจนในน้ำลดลง และส่งผลให้น้ำเน่าเสีย
- การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การฝังกลบมูลฝอยที่ไม่ถูกวิธีทำให้เกิดก๊าซมีเทน ส่วนการเผามูลฝอยทำให้เกิดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ซึ่งจะถูกลอยออกสู่ชั้นบรรยากาศ ก๊าซเหล่านี้เป็นก๊าซเรือนกระจก ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

แยกก่อนทิ้ง รักษาสิ่งแวดล้อม

รู้หรือไม่ หากเราช่วยกันคัดแยกขยะในครัวเรือนได้ตามขยะ ๔ ประเภท จะช่วยให้เรานำขยะแต่ละประเภทกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ง่ายขึ้นหรือนำไปกำจัดอย่างถูกวิธีได้เหมาะสมมากขึ้น ขยะแต่ละประเภทแยกได้ดังนี้

- ขยะอินทรีย์ (ถังสีเขียว) เป็นสิ่งที่ย่อยสลายได้ง่าย เช่น เศษอาหาร ผัก ผลไม้ หญ้า ใบไม้ กิ่งไม้ ซากพืช ซากสัตว์ เป็นต้น
- ขยะรีไซเคิล (ถังสีเหลือง) เป็นสิ่งที่ยังมีประโยชน์สามารถนำไปแปรรูปกลับมาใช้ใหม่ เช่น กระดาษ พลาสติก แก้ว โลหะ ก่อสร้างเครื่องตีแบบ UHT กระจบอง และแผ่นซีดี เป็นต้น
- ขยะอันตราย (ถังสีแดง หรือถังสีเทาฟ้าสีส้ม) เป็นสิ่งที่มีองค์ประกอบหรือปนเปื้อนสารอันตราย วัตถุมีพิษ วัตถุกัดกร่อน วัตถุติดเชื้อและวัตถุไวไฟ เช่น ถ่านไฟฉาย แบตเตอรี่ หลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ ขวดน้ำยาล้างห้องน้ำและกระจบองสเปรย์ เป็นต้น
- ขยะทั่วไป(สีฟ้า) หมายถึง สิ่งอื่นๆ นอกเหนือจากข้างต้นอาจนำมาใช้ใหม่ได้ แต่ย่อยสลายยาก ไม่คุ้มค่าในการแปรรูปกลับมาใช้ใหม่ เช่น เศษผ้า เศษหนัง ของบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป พลาสติกห่อขนม

การจัดการขยะแต่ละประเภท

๑. ขยะอินทรีย์ เป็นขยะมูลฝอยที่มีสัดส่วนปริมาณมากที่สุดของขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นทั้งหมด แต่ขยะอินทรีย์ยังสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้ เช่น ใช้เป็นอาหารสัตว์ นำมาทำปุ๋ยหมักอินทรีย์ และน้ำหมักจุลินทรีย์ เป็นต้น ซึ่งจะช่วยลดปริมาณขยะที่ต้องนำไปกำจัดได้เป็นจำนวนมาก

๒. ขยะรีไซเคิล ขยะรีไซเคิลหรือของขายได้ เป็นขยะมูลฝอยที่จัดการได้ง่ายที่สุดในครัวเรือน ทั้งยังมีผลพลอยได้เป็นรายได้ที่เกิดขึ้นจากการขายขยะรีไซเคิล ขยะรีไซเคิลเป็นขยะที่มากถึงร้อยละ ๓๐ ของขยะที่เกิดขึ้นทั้งหมดและพบได้ทั่วทุกที่ของบ้าน โดยแบ่งออกเป็น ๕ ประเภท

- แก้ว ผลิตภัณฑ์ที่ทำมาจากทรายโดยมีหินและโซดาไฟเป็นส่วนผสมโดยนำมาหลอมให้ขึ้นรูปเป็นภาชนะต่าง ๆ เช่น แก้วน้ำ ขวดอาหารและเครื่องดื่ม แก้วเป็นวัสดุที่ไม่สามารถย่อยสลายได้ แต่สามารถหลอมทำใหม่ได้ ขวดแก้วเกือบทุกชนิดสามารถนำไปรีไซเคิลได้ ไม่ว่าจะเป็นขวดกลม ขวดแบน ขวดน้ำอัดลม ขวดไวน์ ขวดเครื่องดื่มชูกำลัง และเศษแก้วทุกชนิด ขวดแก้วที่ไม่แตกจะได้ราคาสูงกว่าขวดแตกหรือเศษแก้ว ดังนั้นจึงมีการคัดแยกออกตามสีและคุณภาพของแก้ว ดังนี้

๑. ขวดแก้วดี คัดแยกตามประเภทของบรรจุภัณฑ์ที่บริษัทผู้ผลิตสินค้ารับซื้อ เช่น ขวดน้ำปลา ขวดเบียร์ ขวดน้ำหวาน ขวดซอส ขวดโซดาวันเวย์ ขวดเครื่องดื่มชูกำลัง ขวดยาและขวดน้ำอัดลมต่างๆ การจัดการขวดเหล่านี้จะถูกนำกลับเข้าโรงงานเพื่อนำไปล้างให้สะอาดและนำกลับมาใช้ใหม่ แก้วบางชนิดสามารถนำกลับมาล้างทำความสะอาด ซ้ำเชื้อโรค แล้วหมุนเวียนนำมาบรรจุใหม่ได้ซ้ำอีก อย่างน้อย ๓๐ ครั้ง

๒. ขวดแก้วแตก หรือเศษแก้ว คัดแยกตามสีแก้ว (แก้วสีชาจะมีราคาดีที่สุด รองลงมาคือสีขา และสีเขียว) โรงงานอุตสาหกรรมจะนำเศษแก้วมาบดให้ละเอียดใส่น้ำยากัดสีเพื่อกัดสีที่ติดมากับขวดแก้วล้างให้สะอาดแล้วนำส่งโรงงานผลิตขวดแก้วเพื่อนำไปหลอมใหม่

- กระดาษ ปัจจุบันคนไทยใช้กระดาษเฉลี่ยคนละ ๕๐ กิโลกรัมต่อปี และมีอัตราเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ โดยทั่วประเทศมีความต้องการกระดาษทุกชนิดรวมกันประมาณ ๓.๖ ล้านตันต่อปี ในขณะที่มีกำลังผลิต ๔ ล้านตันต่อปี ไม่ว่าจะเป็นบรรจุภัณฑ์หนังสือพิมพ์ กระดาษ สำหรับเขียน สำหรับพิมพ์ และอื่นๆ กระดาษทุกชนิดสามารถนำมารีไซเคิลได้ กล่องเครื่องดื่มรีไซเคิลได้ เช่น กล่องนม กล่องน้ำผลไม้ มีส่วนประกอบของกระดาษพลาสติก และอลูมิเนียมพอยล์ซึ่งสามารถนำไปรีไซเคิลได้ ๑๐๐% สามารถย่อยและอัดเป็นเม็ดพลาสติกส่งไปผลิตเป็นอุปกรณ์พลาสติกต่าง ๆ ที่มีความแข็งแรง เช่น ตะกร้า หรือด้ามจับกระทะ รวมทั้งเป็นส่วนผสมในการผลิตแผ่นไม้เทียม

- พลาสติก เป็นสารสังเคราะห์จากผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมที่มนุษย์คิดค้นขึ้นมา พลาสติกแบ่งได้เป็น ๒ ประเภท คือ พลาสติกที่ไม่สามารถนำกลับมารีไซเคิลได้ เช่น ภาชนะบรรจุอาหารเมลามีน และพลาสติกที่สามารถนำกลับมารีไซเคิลได้ เช่น ขวดบรรจุน้ำดื่ม ขวดน้ำมันพืช ขวดนม สายยาง ท่อน้ำประปา เป็นต้น พลาสติกเมื่อกลายเป็นวัสดุเหลือใช้จะเป็นขยะที่มีอายุยืนยาวใช้เวลาในการย่อยสลายยาวนาน ๔๕๐ - ๕๐๐ ปี หรือไม่ย่อยสลายเลย การจัดการกับพลาสติกที่เหมาะสมที่สุดคือ การรีไซเคิลเท่านั้น

- โลหะ/อโลหะ สามารถแบ่งโลหะออกเป็น ๕ กลุ่ม คือ เหล็ก ทองแดง ทองเหลือง สแตนเลส ตะกั่ว

การบรรยาย เรื่อง บทบาทหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบัน โดย นายนพตล สวามิชัย ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านยาง

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๗) พ.ศ.๒๕๖๒

๑. อำนาจหน้าที่และประเภทรายจ่ายของ อบต. มีดังนี้
 - กำหนดให้ อบต. มีอำนาจหน้าที่รักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย การดูแลการจราจรฯ
 - กำหนดให้ อบต. มีอำนาจหน้าที่จัดการ ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม และการฝึกอบรมให้แก่ประชาชน รวมทั้งการจัดการหรือสนับสนุนการดูแลและพัฒนาเด็กเล็กตามแนวทางที่เสนอแนะจากกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา
 - กำหนดให้ อบต. จำนำเงินไปใช้จ่ายเพื่อการฝึกอบรมหรือดูงานในต่างประเทศของผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่นจะกระทำมิได้ ยกเว้นที่มีข้อตกลงหรือความร่วมมือ
๒. จำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เขตเลือกตั้ง/การได้มาซึ่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีรายละเอียดดังนี้
 - จำนวนสมาชิก อบต. หมู่บ้านละ ๑ คน เขตหมู่บ้านเป็นเขตเลือกตั้ง
 - หมู่บ้านใดมีราษฎรตามหลักฐานการทะเบียนราษฎรไม่ถึง ๒๕ คน ให้รวมหมู่บ้านนั้นกับหมู่บ้านที่มีพื้นที่ติดต่อกัน
 - อบต. มี ๑ หมู่บ้าน ให้มีสมาชิก ๖ คน / มี ๒ หมู่บ้าน ให้มีสมาชิกหมู่บ้านละ ๓ คน / มี ๓ หมู่บ้าน ให้มีสมาชิกหมู่บ้านละ ๒ คน / มี ๔ หมู่บ้าน ให้มีสมาชิกหมู่บ้านละ ๑ คน และ ๒ หมู่บ้านที่มีประชากรมากเพิ่มอีกหมู่บ้านละ ๑ คน / มี ๕ หมู่บ้าน ให้มีสมาชิกหมู่บ้านละ ๑ คน และอีก ๑ หมู่บ้านที่มีประชากรมากที่สุดเพิ่มอีก ๑ คน
 - ๓. คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามและการกระทำการอันต้องห้ามของสมาชิก อบต. และนายก อบต. มีดังนี้
 - นายก อบต. ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า ๓๕ ปีนับถึงวันเลือกตั้ง
 - นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้งแต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระไม่ได้
- ในกรณีที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งไม่ครบระยะเวลาสี่ปีก็ให้ถือเป็นหนึ่งวาระ และเมื่อได้ดำรงตำแหน่งสองวาระติดต่อกันแล้วจะดำรงตำแหน่งได้อีกเมื่อพ้นระยะเวลาสี่ปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง
 - ผู้บริหาร อบต. ต้องไม่ดำรงตำแหน่งอื่นในหน่วยงานของรัฐ และเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาหรือกิจการที่กระทำกับหรือให้แก่ อบต. นั้น หรือมีส่วนได้เสียในสัญญาหรือกิจการที่กระทำหรือจะกระทำกับหรือให้แก่ อบต. อื่น และคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามอื่นตามกฎหมายเลือกตั้งฯ
๔. การสอบสวนและวินิจฉัยคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม และการกำกับดูแลการสอบสวนและวินิจฉัย และการกำกับดูแล มี ๓ กรณี ดังต่อไปนี้
 ๑. การสอบสวน วินิจฉัยเกี่ยวกับการสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
 ๒. การสอบสวน วินิจฉัยเกี่ยวกับความเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลง
 ๓. การสอบสวน วินิจฉัยเกี่ยวกับการปฏิบัติภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งการสอบสวนและวินิจฉัยตามกรณีดังกล่าว เป็นอำนาจของนายอำเภอในฐานะผู้กำกับดูแล เพื่อให้การสอบสวนมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยต้องสอบสวนวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน ทั้งนี้ นายอำเภอสามารถขยายเวลาได้อีกไม่เกิน ๓๐ วัน

พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๖๒

หน้าที่และอำนาจการจัดการเลือกตั้ง

- กำหนดให้ กกต. มีหน้าที่และอำนาจในการจัดการเลือกตั้ง ซึ่ง กกต. มีอำนาจมอบหมายให้ อบท. เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดการเลือกตั้ง หรือจัดการเลือกตั้งเอง หรือมอบหมายให้หน่วยงานอื่นของรัฐซึ่งมิใช่ อบท. ดำเนินการแทน

กำหนดระยะเวลาการจัดการเลือกตั้ง

- กรณีครบวาระภายใน ๔๕ วัน

- กรณีเหตุอื่นนอกจากครบวาระภายใน ๖๐ วัน

- กรณีสมาชิกสภาท้องถิ่นมีวาระดำรงตำแหน่งเหลืออยู่ไม่ถึง ๑๘๐ วัน จะไม่จัดให้มีการ

เลือกตั้งก็ได้

การบริหารจัดการการเลือกตั้ง

๑. กำหนดให้หัวหน้าพนักงานท้องถิ่นเป็น ผอ.กกต.ประจำ อบท. นั้น

๒. คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ไม่น้อยกว่า ๕ คน/เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยอย่างน้อย ๒ คน

๓. ค่าใช้จ่ายในการจัดการเลือกตั้ง กำหนดให้ อบท. รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งทั้งหมด เว้นแต่ค่าใช้จ่ายของ กกต. และ ผอ.กกต. ประจำจังหวัด

๔. กำหนดให้เปิดการออกเสียงลงคะแนนตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ น. ถึงเวลา ๑๗.๐๐ น. เว้นแต่มีเหตุจำเป็น กกต. อาจกำหนดเวลาเป็นอย่างอื่นแต่น้อยกว่า ๗ ชั่วโมง

การตรวจสอบการเลือกตั้งและการฟ้องคดี

- การกระทำผิดตามพระราชบัญญัตินี้กรณีการเลือกตั้งไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมอยู่ในอำนาจของศาลอุทธรณ์ในการพิจารณาพิพากษา โดยผลจากคำพิพากษาของศาลให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นเป็นเวลา ๑๐ ปี

จำนวนคะแนนเสียง

- กำหนดให้ผู้สมัครซึ่งได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งมากที่สุดและมากกว่าคะแนนที่ไม่เลือกผู้ใดเป็นผู้ได้รับเลือกตั้ง /กรณีผู้สมัครได้คะแนนเลือกตั้งเท่ากันให้ใช้วิธีจับสลาก

- กรณีผู้สมัครได้คะแนนน้อยกว่าคะแนนที่ไม่เลือกผู้ใด ผู้สมัครรายนั้นไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งในการเลือกตั้งที่จะจัดขึ้นใหม่

- กรณีผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้บริหารท้องถิ่นเท่ากับจำนวนที่พึงจะมีในเขตเลือกตั้งหรือจำนวนผู้สมัครสมาชิกสภาท้องถิ่นเท่ากับหรือน้อยกว่าจำนวนที่พึงจะมีในเขตเลือกตั้ง ผู้นั้นจะต้องได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น และต้องมากกว่าคะแนนเสียงที่ไม่เลือกผู้ใด

การเสียสิทธิตามกฎหมายเลือกตั้งที่มีอยู่ก่อนกฎหมายนี้ใช้บังคับ

- กำหนดให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เสียสิทธิเนื่องจากไม่ได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๕ อยู่ก่อนกฎหมายนี้ใช้บังคับให้การเสียสิทธิของผู้นั้นเป็นอันสิ้นสุดลงนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

สิ่งที่ได้รับจากการศึกษาดูงานการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล การบริหารจัดการ
บ้านเมืองที่ดี และให้บริการประชาชน ณ เทศบาลเมืองขลุง จังหวัดจันทบุรี
โดย นายวันชัย ทรงพลอย รองนายกเทศมนตรีเมืองขลุง

เทศบาลเมืองขลุงเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่บริการสาธารณะ ตอบสนองความต้องการ และแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในทุกๆ ด้าน เทศบาลเมืองขลุงมีการดำเนินงานตามหลักบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ดังนี้

๑. หลักนิติธรรม
๒. หลักคุณธรรม
๓. หลักความโปร่งใส
๔. หลักการมีส่วนร่วม
๕. หลักความรับผิดชอบ
๖. หลักความคุ้มค่า

๑. ด้านการบริหารราชการเพื่อประโยชน์แก่ประชาชน

เทศบาลเมืองขลุง ได้ยึดถือประชาชนเป็นศูนย์กลางในการบริหาร เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในการทำงานเพื่อให้การดำเนินงานมีความโปร่งใส เปิดเผยได้ เทศบาลเมืองขลุงมีศูนย์ข้อมูลข่าวสารสำหรับบริการประชาชน มีการประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย เว็บไซต์ ตู้รับเรื่องร้องทุกข์ ศูนย์กล้องวงจรปิด CCTV

๒. ด้านการบริหารงานเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เทศบาลเมืองขลุงยึดหลักการบริหารราชการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจ โดยมุ่งเน้นผลการปฏิบัติงานแบบบูรณาการในการปฏิบัติงานร่วมกับส่วนราชการอื่น มีการจัดทำโครงการร่วมกับหน่วยงานอื่น ดูแลด้านสุขภาพให้แก่ประชาชน มีการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยแต่งตั้งคณะทำงานจากทุกภาคส่วนและเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยจัดประชุมประชาคมเพื่อนำกิจกรรมที่เป็นข้อเสนอของประชาชนมาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาที่จะทำงบประมาณประจำปี มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงการปฏิบัติราชการระหว่างพนักงานและผู้บริหารทุกภาคส่วน มีการติดตามประเมินผลและประกาศผลการดำเนินงานให้ประชาชนทราบ

๓. ด้านการบริหารภารกิจอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจ

เทศบาลเมืองขลุงได้กำหนดเป้าหมายในแผนการดำเนินงาน กำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จ ตลอดจนงบประมาณที่ใช้โดยเผยแพร่ให้พนักงานและประชาชนทราบโดยทั่วกัน มีการจัดทำคู่มือสำหรับประชาชน มีการประกาศประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ โดยยึดหลักความโปร่งใส เป็นธรรม คุ้มค่าและมีความชัดเจนในการปฏิบัติงาน มีการแก้ไขเหตุรำคาญต่างๆ ภายในระยะเวลาที่กำหนด

๔. ด้านการลดขั้นตอน การปฏิบัติงาน

เทศบาลเมืองขลุง มีการกระจายอำนาจหน้าที่การตัดสินใจเพื่อพิจารณาสั่งการ อนุญาตและอนุมัติให้กับผู้ปฏิบัติงานโดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน โดยจัดทำเป็นคำสั่งและแผนภูมิขั้นตอนและระยะเวลาการดำเนินงาน

๕. ด้านการปรับปรุงภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เทศบาลเมืองขลุง มีการพิจารณาทบทวนปรับปรุงภารกิจโดยคำนึงถึงความคุ้มค่าสอดคล้องกับสถานการณ์และระเบียบกฎหมาย มีการปรับปรุงเทศบัญญัติมาแล้วรวม ๕ เรื่อง

๖. ด้านการอำนวยความสะดวกและตอบสนองความต้องการของประชาชน

เทศบาลเมืองขลุงจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่มารับบริการ ทั้งทางวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนอาคารสถานที่เพื่ออำนวยความสะดวกสามารถตอบสนองความต้องการ และสร้างความประทับใจให้กับประชาชนผู้มาใช้บริการ มีการจัดทำประกาศประชาสัมพันธ์ระยะเวลาแล้วเสร็จของงานบริการให้ประชาชนทราบ ณ จุดรับบริการ

๗. ด้านการประเมินผลการปฏิบัติราชการ

เทศบาลเมืองขลุงมีการวัดผลสำเร็จและความคุ้มค่าของการปฏิบัติงานรวมถึงความพึงพอใจของประชาชน โดยแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อติดตามประเมินผลและรายงานให้ผู้บริหารทราบ ซึ่งใช้เป็นแนวทางในการพิจารณา ทบทวนและปรับปรุงภารกิจ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพรวมทั้งเกิดประโยชน์อย่างสูงสุด

จากการที่เทศบาลเมืองขลุงได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ตัวชี้วัดการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีทั้ง ๗ ด้าน ทำให้ได้รับรางวัลต่างๆ มากมาย

สิ่งที่ได้รับจากการศึกษาดูงานการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ณ เทศบาลเมืองตราด จังหวัดตราด โดย นายมงคล วิภาคนาวิน รองปลัดเทศบาลเมืองตราด

นโยบายการบริหาร

วิสัยทัศน์

พัฒนาเมืองตราดให้เป็นเมืองน่าอยู่ จัดระเบียบสังคม เมืองท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี

๑. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

๑.๑ ก่อสร้าง ปรับปรุง เส้นทางคมนาคมในเขตเทศบาลให้ได้มาตรฐานและสามารถใช้งานได้ ด้อยูเสมอ

๑.๒ ป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขัง โดยการก่อสร้าง ปรับปรุงท่อระบายน้ำในเขตเทศบาลให้มีขนาดมาตรฐานและครอบคลุมทุกพื้นที่ ตลอดจนประสานงานกับหน่วยราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใกล้เคียงร่วมกันดำเนินการจัดการระบบระบายน้ำให้มี ประสิทธิภาพ

๑.๓ จัดระเบียบการจราจรในเขตเทศบาลฯ และจัดหาสถานที่จอดรถยนต์เพิ่มขึ้น

๑.๔ ติดตั้ง ปรับปรุง และบำรุงรักษาไฟฟ้าสาธารณะตามถนน ตรอก ซอยต่างๆ ให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วเขตเทศบาล

๒. ด้านพัฒนาเศรษฐกิจ

๒.๑ ส่งเสริมสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

๒.๒ ส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดตราด

๒.๓ ส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน โดยจัดอบรมเพื่อถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการประกอบอาชีพสาขาต่างๆ จัดให้ชุมชนดูงานนอกพื้นที่เพื่อให้เกิดความคิดริเริ่ม ในการผลิตสินค้า ส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มของคนในชุมชนเพื่อผลิตสินค้าที่มีคุณภาพออกจำหน่าย

๓. การพัฒนาด้านสังคม

๓.๑ ปรับปรุง และพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพ

๓.๒ ขยายโอกาสการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๒ ปี

๓.๓ มีความพร้อมในการรับการถ่ายโอนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานจากสำนักงานเขตการศึกษาขั้นพื้นฐานตราดในเขตเทศบาลเมืองตราด

๓.๔ สนับสนุนให้มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น คอมพิวเตอร์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านการเรียนการสอนทุกระดับชั้น

๓.๕ ส่งเสริมกิจกรรมนันทนาการนอกชั้นเรียน เพื่อให้เยาวชนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง ครอบครัว และสังคมอีกทั้งเป็นการสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

๓.๖ ปรับปรุง และพัฒนาการให้บริการทางด้านสาธารณสุขให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นครอบคลุมทุกพื้นที่ โดยจะเน้นด้านการส่งเสริมสุขภาพการป้องกันโรค

๓.๗ จัดตั้งศูนย์สาธารณสุขมูลฐานประจำชุมชนให้เพียงพอแก่ความต้องการ

๓.๘ จัดกิจกรรมนันทนาการต่างๆ เพื่อรณรงค์ให้เด็ก เยาวชน และประชาชนในเขตเทศบาลร่วมกันต่อต้านยาเสพติด

๓.๙ ส่งเสริม และอนุรักษ์ศิลปะ จารีตประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ของท้องถิ่น โดยการจัดงานประเพณีวันสำคัญต่างๆ ก่อสร้างพิพิธภัณฑ์ทางประวัติศาสตร์ และวิถีชีวิตของจังหวัดตราด

๓.๑๐ รณรงค์การป้องกันโรคเอดส์ โรคไข้เลือดออก และโปลิโอ

๓.๑๑ ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมทางศาสนา

๓.๑๒ ปรับปรุง และพัฒนาด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อเพิ่มความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน โดยประสานความร่วมมือกับหน่วยราชการต่างๆ ภาคเอกชนรวมทั้งประชาชนในชุมชนเพื่อจัดตั้งศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ให้เพียงพอและมีประสิทธิภาพจัดหาอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นในการบรรเทาสาธารณภัย เช่น รถดับเพลิง รถบรรทุกน้ำ รถกู้ภัยชุดผจญเพลิง เป็นต้น ให้เพียงพอกับความต้องการรวมทั้งจัดให้มีการฝึกซ้อมแผนในการเฝ้าระวังป้องกันและระงับภัยอย่างสม่ำเสมอ

๔. การพัฒนาด้านการเมืองการปกครอง และการบริหารงานของเทศบาล

๔.๑ บริหารงานด้วยความซื่อสัตย์ โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของประชาชน โดยยึดหลักธรรมาภิบาล

๔.๒ เพิ่มศักยภาพในการให้บริการประชาชน ด้วยการพัฒนากุศลกรของเทศบาลและนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงาน รวมทั้งการนำระบบการให้บริการเชิงรุกมาปฏิบัติให้มากขึ้น เช่น การออกหน่วยเทศบาลเคลื่อนที่การออกเยี่ยมชุมชนโดยคณะผู้บริหารเทศบาลและข้าราชการระดับสูงของเทศบาลเพื่อรับทราบปัญหาที่แท้จริงของชุมชน

๔.๓ ให้การบริการข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนเผยแพร่กิจกรรมของเทศบาลให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง

๔.๔ ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และประชาชนในเขตเทศบาลเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการพัฒนา

๔.๕ ปรับหรือขยายโครงสร้างองค์กรของเทศบาลเพื่อรองรับการถ่ายโอนภารกิจตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๕. การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๕.๑ ให้บริการการจัดเก็บขยะอย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ

๕.๒ ดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูลให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ

๕.๓ ปรับปรุงคุณภาพของน้ำในคลองและแม่น้ำในเขตเทศบาลให้มีสภาพดีขึ้น ตลอดจนสนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์บำรุงรักษา พื้นฟูแม่น้ำ ลำคลอง

๕.๔ รณรงค์รักษาความสะอาดเมืองตราดอย่างสม่ำเสมอ และสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนร่วมกันรักษาความสะอาดของท้องถิ่น

๕.๕ มีส่วนร่วมในการพัฒนาโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มบึง ๒๐๗ เพื่อเพิ่มพื้นที่นันทนาการและสิ่งแวดลอมของเมืองให้ดีขึ้น

๕.๖ ส่งเสริมให้มีระบบบำบัดน้ำเสียในเขตเมือง

๕.๗ ปรับปรุงภูมิทัศน์เมืองตราดให้ร่มรื่น มีระเบียบ สะอาด เรียบร้อยและสวยงาม

สิ่งที่ได้รับจากการศึกษาดูงาน ชุมชนนิเวศต้นแบบบ้านน้ำเชี่ยวและสินค้ำโที่อป ณ บ้านน้ำเชี่ยว เทศบาลตำบลน้ำเชี่ยว อำเภอแหลมงอบ จังหวัดตราด

ชุมชนบ้านน้ำเชี่ยว เป็นชุมชน ๒ ศาสนา ๓ วัฒนธรรม ที่มีชาวพุทธ ชาวมุสลิมและชาวไทยเชื้อสายจีนอาศัยอยู่ร่วมกันมานานับร้อยปีตั้งแต่ชาวมุสลิม (แขกจาม) อพยพยกครัวมาจากเขมรมาตั้งรกรากในพื้นที่แห่งนี้ในสมัยรัชกาลที่ ๓ นับแต่นั้นมาชาวพุทธและชาวอิสลาม ก็อาศัยอยู่ร่วมกันอย่างกลมกลืน ในชุมชนนี้บ้านชาวพุทธและชาวอิสลามตั้งอยู่ปะปนกันโดยไม่ได้แบ่งแยก

ชาวบ้านบ้านน้ำเชี่ยวมีวิถีชีวิตเกี่ยวข้องข้องกับการทำประมง เพราะเป็นชุมชนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่คลองน้ำเชี่ยวที่เป็นคลองออกไปสู่ทะเลอ่าวไทยบริเวณโดยรอบจึงมีป่าชายเลนหนาแน่น ชาวมุสลิมมักจะมีอาชีพประมงพื้นบ้าน ออกเรือหาปลาในคลองและในอ่าวไทย ส่วนชาวพุทธมักจะมีอาชีพทำสวนผลไม้ หรือสวนยาง

ด้วยความโดดเด่นที่มีวัฒนธรรม ๒ ศาสนาอยู่ร่วมกัน และมีวิถีชีวิตที่อยู่กับธรรมชาติในคลองน้ำเชี่ยว ป่าชายเลนและทะเลอ่าวไทย ทำให้พื้นที่บ้านน้ำเชี่ยวริเริ่มทำการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ ผ่านประสบการณ์ล้มลุกคลุกคลานและพัฒนาจนก่อตั้งเป็นกลุ่มท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านน้ำเชี่ยว ได้รับรางวัลการันตีคุณภาพหลายรางวัล

ชาวบ้านเริ่มทำโฮมสเตย์และการท่องเที่ยวมาตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่ชาวบ้านกลุ่มหนึ่งริเริ่มขึ้นมา ได้ช่วยพลิกฟื้นทรัพยากรธรรมชาติในเขตบ้านน้ำเชี่ยวให้ดีขึ้น จากที่น้ำในคลองเริ่มเน่าเหม็นส่งกลิ่น เมื่อนักท่องเที่ยวเริ่มมาเยือนชาวบ้านเริ่มเห็นคุณค่าของคลอง ช่วยกันทำทุกวิถีทางฟื้นฟูน้ำในคลองกลับมาใสสะอาดดังเดิม สัตว์น้ำในคลองที่หายไปเพราะน้ำเน่าก็เริ่มกลับมา ชาวประมงก็หาปลาจับสัตว์น้ำได้ง่ายขึ้น ไม่ต้องออกทะเลไปไกลเหมือนช่วงที่น้ำในคลองเน่าเหม็น การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ยังช่วยให้ชาวบ้านเห็นคุณค่าของป่าชายเลน ร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐและจัดตั้งกลุ่มอนุรักษ์ป่าชายเลนขึ้นมา เพื่อรักษาป่าชายเลนจากการลักลอบตัดไม้ ส่วนชาวบ้านที่เคยลักลอบตัดไม้ในป่าชายเลนก็หันกลับมาร่วมมือกับกลุ่มอนุรักษ์ด้วย จนป่าชายเลนที่บ้านน้ำเชี่ยวได้ชื่อว่าเป็นป่าชายเลนที่สมบูรณ์ที่สุดอันดับต้นๆ ของประเทศ

สิ่งที่ได้รับจากการศึกษาดูงาน การฟื้นฟูป่าชายเลน

ณ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาทรัพยากรป่าชายเลน จังหวัดตราด

หาดทรายดำหนึ่งเดียวในสยาม จังหวัดตราด ตั้งอยู่เลขที่ ๖ หมู่ที่ ๑,๖ บ้านยายม่อม,บ้านกลาง ตำบลแหลมงอบ อำเภอแหลมงอบ จังหวัดตราด เป็นแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลแห่งใหม่และมีความสำคัญมาก เพราะเป็นหาดทรายดำหนึ่งในสยามอยู่ที่จังหวัดตราด และมี ๕ แห่งทั่วโลกอีก ๔ แห่ง ได้แก่ Hualien - Taitung ไต้หวัน, Pulau Lang Kaiwi มาเลเซีย, ทางตอนเหนือของแคลิฟอร์เนียและ Wainapanapa Beach ฮาวาย (Maui) ปัจจุบันสถานที่แห่งนี้ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวสูงสุด ๑๙,๐๐๐ คน/เดือน หาดทรายดำเป็นบริเวณที่มีทรายดำ ซึ่งเป็นเอกลักษณ์โดดเด่น ทรายดำแห่งนี้มีชื่อทางวิชาการว่า ไลโมนาइट (Limonite) มีสูตรทางเคมีว่า $Fe_2O_3 \cdot nH_2O$ ลักษณะเป็นสีน้ำตาลแดงไปจนถึงสีดำ เป็นแร่ที่เกิดจากการยุบสลายตัวของเศษเหมือง และเปลือกหอย ผสมด้วยควอตซ์หรือซิลิกา (SiO_2) หรือเป็นการผุกร่อนของเหล็ก ในทางการแพทย์ไม่มีผลทาง การรักษาโรค เป็นตะกอนทรายดำสะสมตัวอยู่บนพื้นโคลนชายฝั่ง ทะเลทั้งนอกชายฝั่งออกไป และในเขตพื้นที่ป่าชายเลนเกิดเป็นหาดทรายสีดำที่มีความสวยงาม มีลักษณะทางกายภาพ ชีวภาพที่

อุดมสมบูรณ์ ประกอบด้วย พันธุ์ไม้ป่าบก ป่าชายหาดป่าชายเลน รวมทั้งสิ่งมีชีวิตต่างๆ ที่มีความสำคัญต่อระบบนิเวศป่าชายเลนอีกทั้งเป็นพื้นที่ทำประมงชายฝั่งพื้นบ้านของชุมชนและเป็นแหล่งท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจที่สำคัญ แต่เนื่องจากภาคบริการท่องเที่ยวในพื้นที่มีการขยายตัวอย่างรวดเร็วในขณะที่มีการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องแต่การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวยังขาดการวางแผนที่เหมาะสมอีกทั้งหาดทรายดำยังได้รับผลกระทบจากขยะที่ล่องลอยมากับสายน้ำบริเวณชายฝั่งทะเล ประกอบกับเศษเปลือกหอย ที่ปนกับทรายดำทำให้ความสวยงามตามธรรมชาติลดลง เกิดผลกระทบต่อชุมชน ไม่เป็นที่ประทับใจแก่ผู้ที่มาศึกษาเรียนรู้และนักท่องเที่ยวและยังมีผลกระทบต่อระบบนิเวศในพื้นที่ดังกล่าวอีกด้วย เดิมศูนย์ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติหาดทรายดำและป่าชายเลน เป็นสถานที่ที่เป็นประโยชน์สำหรับนักเรียน นักศึกษา นักวิจัย หรือประชาชนทั่วไป ได้เข้ามาศึกษา เรียนรู้และยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ป่าชายเลนหรือสถานที่พักผ่อนหย่อนใจที่มีความสำคัญของจังหวัดตราด ประกอบกับได้มีหน่วยงานต่าง ๆ ได้ขอใช้สถานที่บริเวณนี้จัดกิจกรรมด้านต่างๆ อยู่เป็นประจำ เช่น เข้าค่ายเชิงอนุรักษ์ การศึกษาดูงานด้านป่าชายเลน เป็นต้น ดังนั้นการทำความสะอาดชายหาดและเก็บขยะบริเวณชายหาด รวมทั้งการเพิ่มให้มีเส้นทางศึกษาธรรมชาติหาดทรายดำและป่าชายเลน ป่าชายฝั่งป่าชายเลนสองภาษา ม้านั่งพักผ่อนต่างๆ จึงเป็นแนวทางหนึ่งในการที่จะพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของชุมชนทั้งในและนอกพื้นที่ ซึ่งจะทำให้เกิดการศึกษาเรียนรู้และการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพเป็นประโยชน์ และเกิดความยั่งยืน ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทรัพยากรป่าชายเลนที่ ๑ จึงได้จัดทำโครงการ “โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติหาดทรายดำและป่าชายเลน” เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรหาดทรายดำให้เกิดการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนตลอดไป รวมทั้งเป็น การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติหาดทรายดำและป่าชายเลนที่สวยงามและทรงคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของจังหวัดตราดให้เป็นที่รู้จักต่อไป

และอนาคตยกระดับแหล่งท่องเที่ยวหาดทรายดำสู่ระดับนานาชาติพร้อมทั้งเป็นเส้นทางป่าชายเลนกินได้ เส้นทางป่าชายเลนเพื่อสุขภาพ และที่สำคัญเส้นทางป่าชายเลน Low carbon และได้มีการเปิดตัวอย่างเป็นทางการใน วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๘ โดย นายประธาน สุรกิบบวร รองผู้ว่าราชการจังหวัดตราด ร่วมกับหัวหน้าส่วนราชการ และชุมชน โรงเรียน

มหัศจรรย์หาดทรายดำ เขาเล่าว่า.. ความมหัศจรรย์ของธรรมชาติก่อเกิดเป็นเม็ดทรายดำสนิทเชื่อกันว่ามีสรรพคุณของแร่ธาตุธรรมชาติที่สามารถทำให้ผ่อนคลายสุขภาพได้เพียงแค่ได้นอนหมกตัวอยู่ใต้ผืนทรายสีดำ ก็จะทำให้รู้สึกถึงพลังบำบัด เหมือนได้ทำสปาธรรมชาติ .. แต่ทางธรณีวิทยา ได้นำทรายดำไปตรวจสอบแล้ว พบว่าไม่มีผลทางการแพทย์

จุดเด่น

๑. หาดทรายสีดำ ๑ เดียวในสยาม มีขนาดกว้าง ๓๐๐ เมตร ยาว ๑๕๐๐ เมตร เชื่อมโยงกับชุมชนไทยมุสลิมบ้านยายม่อม ชมวิถีชีวิตชาวประมง และพิพิธภัณฑสถานของชุมชน โดยมีสปาฮาลาล อาหารฮาลาล ที่จังหวัดตราด

๒. พื้นที่ป่าชายเลน เป็นศูนย์เรียนรู้ต้นแบบในการบริหารจัดการป่าชายเลนโดยการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน เครือข่ายท่องเที่ยวชุมชน โดยเกิดจากความเข้มแข็งของชุมชนร่วมกับภาครัฐ สื่อ ภาคเอกชน อีกทั้งได้เชื่อมโยงกับสิ่งมหัศจรรย์ที่เกิดขึ้นจากระบบนิเวศน์ของธรรมชาติ นั่นคือ หาดทรายดำและมีความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติเป็นอย่างมาก จังหวัดตราดจึงพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวยกระดับเป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับนานาชาติ

๓. มีแปลงพืชสมุนไพร มีกระบวนการสอนสาธิต ปฏิบัติ ตั้งแต่การเพาะชำ การปลูก จนถึงกระบวนการนำนวัตกรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นป่าชายเลนมาใช้ประโยชน์และเพิ่มมูลค่า รายได้สู่โรงเรียน ชุมชน
๔. เป็นแหล่งศึกษา เรียนรู้ และเป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจ เส้นทางสุขภาพ
๕. เส้นทางป่าชายเลน Low carbon
๖. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ยกให้หาดทรายดำเป็น ๙ แห่งต้องห้ามพลาดในจังหวัดตราด

การบูรณาการร่วมกัน ระหว่าง บ้าน วัด โรงเรียน มัสยิด และภาครัฐ ภาคเอกชน

๑. มัคคุเทศก์น้อย หาดทรายดำ โดยเด็กนักเรียนในพื้นที่และอำเภอใกล้เคียง เพื่อส่งเสริมนักเรียนในท้องถิ่นในการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เกิดรายได้ เกิดการรักษาบ้านเกิด ในช่วงวันหยุดและปิดเทอม
๒. ตลาดประชารัฐวิถีตราดหาดทรายดำยายม่อม บ้านกลาง
๓. สปากะลาหน้าเต็ง โดยชุมชนบ้านยายม่อม
๔. สปาทรายดำ
๕. มีกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ร่วมกัน ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

นวัตกรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นป่าชายเลน

ผลิตภัณฑ์สมุนไพรป่าชายเลน เช่น

ประเภทของกินได้ : ใบโกงกางชุบแป้งทอด น้ำสมุนไพรเหือกปลาหมอ น้ำชาใบขลุ่ย เป็นต้น

ประเภทของใช้ : สบู่สมุนไพรต้นเหือกปลาหมอ โลชั่นทาผิวต้นเหือกปลาหมอ เป็นต้น

ซึ่งเป็นการผลิตร่วมกับชุมชน เช่น ชุมชนผลิตเองก็จะดำเนินการช่วยหาดตลาด หรือ ช่วย

ออกแบบ หรือทางหน่วยงานเป็นผู้ผลิต ก็ให้ชุมชนจัดหาพืชสมุนไพร มาให้เพื่อเป็นการส่งเสริมอาชีพและรายได้ให้กับชุมชน ทั้งนี้ชุมชน ได้นำการสาธิต ไปต่อยอดเพื่อเพิ่มคุณค่าของทรัพยากร และเพิ่มรายได้จากทรัพยากรที่มี

กิจกรรมที่จะดำเนินการในลำดับต่อไป

๑. ป้ายชื่อพันธุ์ไม้ พร้อมคิวอาร์โค้ด
๒. เสริมสร้างป่าในเมืองหาดทรายดำ ตามนโยบายกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งและจังหวัดตราด
๓. ส่งเสริมนวัตกรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นป่าชายเลน สู่โรงเรียน ชุมชน และนำไปต่อยอดเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัว
๔. การอนุรักษ์ป่าเลนชุมชนต้นแบบและเป็นเขตอภัยทาน แหล่งอนุบาลสัตว์น้ำหาดทรายดำ
๕. การท่องเที่ยวสีเขียว(Green Tourism) และชายหาดปลอดบุหรี่

สิ่งที่ได้รับจากการศึกษาดูงาน การปลูกสละพันธุ์สุมาลี แบบวิถีธรรมชาติ ไม่ใช่สารเคมี ณ สวนสมโภชน์ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด

สวนสละสมโภชน์ เป็นสวนสละที่มีการดูแล การจัดการสวนอย่างดี คัดสรรคุณภาพตั้งแต่กระบวนการคัดเลือกพันธุ์ในการปลูกหรือ แม้กระทั่งคัดเกสรไม้เพื่อใช้ในการผสมให้ติดลูก ทำให้เป็นสละที่มีรสชาติดี สวนสมโภชน์เป็นสวนสละคุณภาพ ที่เปิดขายสละพันธุ์สุมาลี ให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินเข้าไปเลือกซื้อกันได้ถึงหน้าสวน นอกจากนี้ยังมีสละแปรรูปอย่าง สลอลอยแก้ว ซึ่งมีรสชาติหวานชื่นใจ ไว้ให้ทานและซื้อเป็นของฝากกลับบ้านอีกด้วย พร้อมทั้งเปิดให้นักท่องเที่ยวเข้าเยี่ยมชมศึกษาข้อมูลวิธีการขั้นตอนการปลูก การดูแลต้นพันธุ์จนกระทั่งถึงกระบวนการเก็บสละ

สิ่งที่ได้รับจากการศึกษาดูงาน การบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน

ณ บ้านหนองจับเป็ด องค์การบริหารส่วนตำบลปะตง อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี

องค์การบริหารส่วนตำบลปะตง ได้ส่งหมู่บ้านชุมชนปลอดขยะเข้าประกวดในเขตพื้นที่จังหวัดจันทบุรี มีชุมชนปลอดขยะที่ผ่านเข้ารอบที่ ๑ ประจำปี ๒๕๖๒ ดังนี้

๑. บ้านหนองจับเป็ด หมู่ที่ ๑๐ (กลุ่ม S ชุมชนขนาดเล็ก)
๒. บ้านตาเรือง หมู่ที่ ๓ (กลุ่ม M ชุมชนขนาดกลาง)
๓. บ้านคลองกะทา หมู่ที่ ๒ (กลุ่ม L ชุมชนขนาดใหญ่)

ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ ๒ ระดับประเทศ ตามโครงการชุมชนปลอดขยะประจำปี ๒๕๖๒ จำนวน ๒ หมู่บ้าน ได้แก่

๑. บ้านหนองจับเป็ด หมู่ที่ ๑๐ (กลุ่ม S ชุมชนขนาดเล็ก)
๒. บ้านคลองกะทา หมู่ที่ ๒ (กลุ่ม L ชุมชนขนาดใหญ่)

องค์การบริหารส่วนตำบลปะตง ได้รับรางวัลชนะเลิศ ถนนสาย ๗๔ การประกวดถนนท้องถิ่นใส่ใจสิ่งแวดล้อม จังหวัดจันทบุรี ประจำปี ๒๕๖๒ ประเภทถนนองค์การบริหารส่วนตำบล

บ้านหนองจับเป็ด มีการบริหารจัดการชุมชนที่มีรูปแบบบูรณาการโดยมีชุมชนเป็นแกนนำหลักในการดำเนินงาน ประชาชนในชุมชนให้ความร่วมมือในการปรับปรุง พัฒนา ดูแลรักษาความสะอาดในครัวเรือน ในหมู่บ้านเป็นอย่างดี ได้รับความร่วมมือจากร้านค้าในหมู่บ้านในการลดการใช้ถุงพลาสติก การนำขยะมาแปรรูปเป็นของใช้ในครัวเรือน นำมาใช้ประโยชน์ และจำหน่ายเป็นรายได้ให้ครัวเรือน ชุมชน เช่น การนำขยะพลาสติกหรือขยะทั่วไปมาทำเป็นแผ่นปูพื้นทางเดิน สวนสาธารณะของหมู่บ้าน มีการทำธนาคารน้ำใต้ดิน นำเศษอาหารมาเลี้ยงไส้เดือน ทำน้ำหมักใช้ในสวนลำไย สวนผลไม้ของประชาชน เป็นต้น

ภาคผนวก

โครงการฝึกอบรมและศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรสำหรับผู้บริหาร สมาชิกสภาองค์การบริหาร
ส่วนตำบล พนักงานส่วนตำบล ลูกจ้างประจำ พนักงานจ้างและผู้นำชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบล
บ้านยาง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ระหว่างวันที่ ๒๘ - ๓๑ มกราคม ๒๕๖๓

ณ หอประชุมบูรณาการองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านยาง
และศึกษาดูงาน ณ จังหวัดตราดและจังหวัดจันทบุรี

